

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 09/03/2021
Αριθμ. Πρωτ.:1282/311059

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του κλάδου της πτηνοτροφίας λόγω των αρνητικών συνεπειών από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ: 1. Η Ερώτηση 1164/29-10-2020

Απαντώντας στα παραπάνω που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ε. Σκούφα Σ. Βαρδάκης, Ν. Αθανασίου, Τρ. Αλεξιάδης, Κ. Βέττα, Ζεϊμπέκ Χουσεΐν, Ν. Ηγουμενίδης, Φρ. Καρασαρλίδου, Ν. Κασιμάτη, Χ. Καφαντάρη, Β. Κόκκαλης, Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκης, Κ. Μάρκου, Α. Μεϊκόπουλος, Κ. Μπάρκας, Θ. Μωραΐτης, Γ. Πούλου, Ν. Σαντορινιός, Γ. Σαρακιώτης, Π. Σκουρολιάκος, Ο. Τελιγιορίδου, Α. Τριανταφυλλίδης, Γ. Τσίπρας, Σ. Φάμελλος και Μ. Χατζηγιαννάκης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων από την πρώτη στιγμή εμφάνισης των συνεπειών της πανδημίας λαμβάνει μέτρα στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, σύμφωνα τόσο με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η αριθ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Επιτροπής της Ε.Ε. όσο και με βάση τη δυνατότητα της περαιτέρω αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 για την αντιμετώπιση της πανδημίας στον γεωργοκτηνοτροφικό τομέα, μετά από σχετική τροποποίηση τόσο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσο και του ΠΑΑ. Συγκεκριμένα:

Το προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων

Λόγω των έκτακτων συνθηκών, που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, σύμφωνα με την αριθ. **C(2020) 1863 final /19-03-2020 ανακοίνωση**

της Επιτροπής της ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει¹, θεσπίστηκε προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19 και καθορίστηκε το πλαίσιο, που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Τα σημαντικότερα σημεία του ανωτέρω πλαισίου έχουν ως εξής:

- Καθορίζονται κανόνες δυνάμει των οποίων κρίνονται ως συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά οι κρατικές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν προς αντιμετώπιση των συνεπειών των μέτρων που θα ληφθούν για τον κορωνοϊό.
- Οι ενισχύσεις αυτές δεν δύνανται να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και κρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας.
- Ειδικότερα η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τις 270.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ή τις 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές όπως επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις, δάνεια και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 270.000 ευρώ ή των 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση. Όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης.
- Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.
- Όταν μία επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά ενίσχυσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν με κατάλληλα μέσα ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού κάθε τομέα, καθώς και ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού αθροιστικά.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μέχρι στιγμής έχουν διατεθεί 226.497.916,19 ευρώ για την στήριξη των πληγέντων κλάδων και συνεχίζεται η εξέταση των κρίσεων που ανακύπτουν, πάντα με αιτιολόγηση και με βάση τον δημοσιονομικό χώρο.

Στον τομέα της πτηνοτροφίας, η Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Πτηνοτροφίας (ΕΔΟΠτ) προκειμένου να αποδείξει την οικονομική ζημιά της, κατά την διάρκεια της πανδημίας, κατέθεσε στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου, έρευνα – μελέτη που συνέταξε ο Τομέας του Management Consulting, Private Sector της ICAP σε συνεργασία με την DK Marketing και η οποία επιχειρεί να καταγράψει την πτώση του τζίρου.

---

¹ Η 5^η τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε την 01/02/2021 (2021/C34/06)

Οι υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ επεξεργάζονται τόσο τα στοιχεία της έρευνας, όσο και τα στοιχεία που τεκμηριώνονται από το Σύστημα Ελέγχου «ARTEMIS» του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ στο οποίο, σύμφωνα με την Αριθμ. 1384/41923/2018 (ΦΕΚ 1127/Β/28-3-2018) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών 178/2002, 882/2004 και 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Εκτελεστικών Κανονισμών 931/2011 και 1337/2013 της Επιτροπής, σχετικά με την ικνηλασιμότητα και την επισήμανση του κρέατος, καθώς και τη διενέργεια επίσημων ελέγχων στην αγορά κρέατος», τα πτηνοσφαγεία είναι υποχρεωμένα να συμπληρώνουν το μηνιαίο βιβλίο σφαγών εντός των πρώτων πέντε (5) ημερολογιακών ημερών του επόμενου μήνα από τον μήνα που αναφέρεται το βιβλίο σφαγών (Άρθρο 5, παράγραφος 2,στ), ώστε να αποτυπώσουν την ακριβή απώλεια από την μείωση των σφαγών κατά την περίοδο της πανδημίας συγκρινόμενη με τις σφαγές του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος προηγούμενων ετών.

Επίσης θα πρέπει να τεκμηριωθεί από τα στοιχεία που στέλνονται μηνιαία στην Ε.Ε., η ακριβής μείωση της τιμής παραγωγού ανά κιλό σφάγιου, συγκρινόμενη με τον Μ.Ο. των τιμών σφάγιου του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος της προηγούμενης τριετίας. Ακόμη θα πρέπει να συνυπολογισθεί και η τυχόν μείωση του όγκου των εξαγωγών νεοσσών και πτηνών προς Χώρες της Ε.Ε. και κυρίως προς Τρίτες Χώρες από τα στοιχεία του συστήματος TRACES που επεξεργάζεται η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας και εφόσον τεκμηριωθεί η πραγματική απώλεια εισοδήματος ώστε να εγκριθεί το απαιτούμενο ποσόν για την ενίσχυση του κλάδου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα τεθεί υπ' όψιν της η σχετική εισήγηση.

Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι η Κυβέρνηση, στο πλαίσιο των συνεχών προσπαθειών που καταβάλλει για την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, κατέστησε τους αγρότες κανονικού καθεστώτος δικαιούχους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής του 4^{ου} και του 5^{ου} κύκλου. Οι αγρότες μπορούν να επωφεληθούν των ευνοϊκών όρων του προγράμματος για να καλύψουν τα έξοδα των καλλιεργητικών τους αναγκών στην τρέχουσα φάση αντιμετώπισης της πανδημίας.

Σημειωτέον ότι οι ως άνω ενισχύσεις είναι ακατάσχετες και αφορολόγητες σύμφωνα με το αρ.146 του ν.4764/2020 (Α' 256).

Διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής

Καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας, παρατηρείται συνεχόμενη πίεση στις τιμές παραγωγού των ζωικών προϊόντων (γάλα-κρέας), που οφείλεται στον περιορισμό της διάθεσης αυτών και των προϊόντων τους στην αγορά (εστίαση, τουρισμός, μαζικές συναθροίσεις π.χ. εμποροπανήγυρες γάμοι κ.ά.).

Χαρακτηριστική, ήταν η παρέμβαση της υπογράφουσας, στο Άτυπο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ε.Ε. τον Νοέμβριο 2020, όπου ζήτησε την

επέκταση των πρωτοβουλιών και των μέτρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την στήριξη των παραγωγών αγροτικών προϊόντων και το 2021, αναφέροντας χαρακτηριστικά: «Όσον αφορά στον τομέα του κρέατος, θα ήθελα να σημειώσω ιδιαίτερα τον τομέα του χοίρειου κρέατος λόγω πτώσης της κατανάλωσης (...) Επιπροσθέτως, ανάγκη στήριξης δεν έχουν μόνο οι χοιροτρόφοι αλλά και ο τομέας των πουλερικών.»

Η Ε.Ε. προχώρησε σε άνοιγμα του μέτρου της ιδιωτικής αποθεματοποίησης για τα τυριά, το βόειο και το αιγοπρόβειο κρέας, όχι όμως για τις άλλες κατηγορίες κρέατος.

Στήριξη της πτηνοτροφίας μέσω του ΠΑΑ 2014-2020

Η πτηνοτροφία γενικά και κατ' επέκταση και η κρεοπαραγωγός πτηνοτροφία έχει ενταχθεί ως επιλέξιμη δραστηριότητα τόσο στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όσο και στο πλαίσιο του Επενδυτικού Νόμου 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων για την Περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας-σύσταση αναπτυξιακού συμβουλίου και άλλες διατάξεις» του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί ο κλάδος της πτηνοτροφίας.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- Υπομέτρο 3.1 «Στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας»
- Υπομέτρο 4.1 «Επενδύσεις που βελτιώνουν τις συνολικές επιδόσεις του ενεργητικού (Σχέδια Βελτίωσης)»
- Υπομέτρο 6.1 «Εκκίνηση Επιχείρησης από Νέους Γεωργούς»
- Υπομέτρο 6.3 «Ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων»
- Μέτρο 9. «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας»

Οι **νέοι πόροι** που διατίθενται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 για τη **διετή μεταβατική περίοδο 2021-2022** μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης και το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027, ύψους **2 δις ευρώ** περίπου (άθροισμα κοινοτικής και εθνικής συμμετοχής), θα αξιοποιηθούν στην κατεύθυνση τόνωσης της αγροτικής οικονομίας από την κρίση της πανδημίας και απόκρισης στις νέες προκλήσεις του αγροδιατροφικού μας συστήματος, σύμφωνα με τους στόχους που υπαγορεύουν οι νέες στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας για τη Γεωργία «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο» και «Βιοποικιλότητα» σε συνδυασμό με τις προτεραιότητες της νέας ΚΑΠ για τη **μετάβαση σε μια περισσότερο ανθεκτική, πράσινη και ψηφιακή Γεωργία.**

Σε αυτό το πλαίσιο, η αξιοποίηση των νέων πόρων για τη διετία 2021-2022 θα εστιάζει στην προκήρυξη μέτρων του υφιστάμενου ΠΑΑ, τα οποία προσδίδουν αφενός

προστιθέμενη αξία στην παραγωγική διάρθρωση του πρωτογενή μας τομέα αφετέρου αυξημένη περιβαλλοντική και κλιματική φιλοδοξία, διασφαλίζοντας τη σύνδεση και συνέχεια με τη νέα προγραμματική περίοδο 2023-2027.

Συμπερασματικά, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει ενδελεχώς τις επιπτώσεις και τις ασυμμετρίες που προκαλεί η υγειονομική κρίση στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί αιτιολογημένα ζημιά από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά με στοχευμένη λήψη μέτρων σε κάθε ζήτημα που τυχόν ανακύπτει.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΙΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών (συνερωτώμενο στην Ερώτηση 1164/29-10-2020)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κα Ε. Σκούφα
3. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
4. Βουλευτή κ. Ν. Αθανασίου
5. Βουλευτή κ. Τρ. Αλεξιάδη
6. Βουλευτή κα Κ. Βέττα
7. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεΐν
8. Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
9. Βουλευτή κα Φρ. Καρασαρλίδου
10. Βουλευτή κα Ν. Κασιμάτη
11. Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
12. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη
13. Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
14. Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
15. Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
16. Βουλευτή κ. Α. Μεικόπουλο
17. Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
18. Βουλευτή κ. Θ. Μωραΐτη
19. Βουλευτή κα Γ. Πούλου
20. Βουλευτή κ. Ν. Σαντορινιό
21. Βουλευτή κ. Γ. Σαρακιώτη
22. Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
23. Βουλευτή κα Ο. Τελιγιορίδου
24. Βουλευτή κ. Α. Τριανταφυλλίδη
25. Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα
26. Βουλευτή κ. Σ. Φάμελλο
27. Βουλευτή κ. Μ. Χατζηγιαννάκη